

bl. Megnyug-
mint ahogy
magyar em-
s haj-, vagy
y gonosztévő
u! — Több

Lap« to-
beszélyt,
meret-ter-
mindig
ratok to-
gtörténik
abb rejt-

a:
1 frt
2 ..
4 ..

a postai
ivatalá-
54. sz.

ivatala.

n.

KIS NAP

... MAGASBA CZÉLOZOTT. (Lásd a 212. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LVII. köt. 14. szám.

Ára negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1899. október 1-én.

AZ INKA MADARA.

— Elbeszélés számos képpel. —

Irta Fenn György.

(Folytatás.)

MIKOR álmélkodva és ijedten fölugrottam a békés falatozástól, azt vártam, hogy nagybátyám is követni fogja a példámat. O azonban nyugodtan eszegetett tovább és csodálkozva kérdé:

— Mi a bajod? Mitől riadtál meg anyyira?

— Nem hallja, kedves bácsi? Milyen pokoli zaj...

— Vagy ugy! Hát ettől ijedtél meg? Hiszen ez nagyon mulatságos hangverseny, hozzá még ingyenes is.

— Hangverseny?

— Persze! Az őserdő különféle állatai, madarai rendezik minden nap az est beálltával. Rá is ősmerek a legtöbb művészre már a hangjáról, mert sokszor hallgattam ilyen koncertet, mikor a mult években Közép-Amerika más tájain buvárokodtam.

— De ezek közt az erdei művészek közt veszedelmes legények is vannak. Hallja ezt a szörnyű bömbölést, kedves bácsi? Ez bizonyosan jaguár... vagy puma.

— Szó sincs róla, fiam. Nagyon jámbor fajta majom, a bögő majom bömböl valahol fönn a fán. Ez az éles rikoltás meg egy éjjeli véresétől ered... ez a gyanus hörgő hang meg békától... hanem... no, ez már veszedelmes... hallod, hogy zümmög és dong a fejünk körül?

— Ó, hisz ez csak holmi kis szunyog!

— Az bizony, a moszkító legyeecske, csak hogy ezer meg ezer millió van belőle és nem tréfa, ha valakit álmában megtámadnak. No, rakunk jókora tüzet, ennek a füstje majd távol tartja őket. Különben

pedig a puskáinkat is megtöltve tartjuk kéznél, hogy minden eshetőségre készen legyünk.

— Csak nem lövöldözünk a moszkítókra? mondám nevetve.

— Azokra nem. De akadhat egyéb alkalmatlan vendég is. No, nehogy előre megszeppenj! Nem mondom, hogy valószínű; csak lehetséges. Hanem azért, remélem, jól fogunk aludni.

Vilmos bácsi ezt oly nyugodtan mondta, hogy magam is vissza nyertem teljes hidegvérűségemet és minden különösebb aggodalom nélkül készültem a lepihenésre. Megvizsgáltuk a puskáinkat, rendben vannak-e, a ládából takarókat szedtünk elő, a tüzre nagy csomó galyat tettünk, hogy lehetőleg sokáig lángoljon, aztán bebujtunk a kis ponyva-sátor alá és lefeküdtünk. Ágyunk bizony csak a pusztta föld volt.

— Itt most nagyon jó fekvés esik ezen a lágý homokon, szóló Vilmos bácsi. Nem lesz mindig ilyen jó fekvő helyünk... de alszunk is ám nagyot!

Alig pár perez múlva már valóban mélyen aludt. Én is lefeküdtem, el is szenderedtem, de egyszerre csak fölriadtam, mert egy gonosz kis moszkító ugyancsak megcsipett. Nem hiába mondta a bácsi, hogy ez a csöpp legyeecske, ez ám a veszedelmes ellenség. Épp azon gondolkoztam, ne burkoljam-é be egészen a fejemet a takaróba, hogy csak az orrom hegye lehessen a moszkitók prédája, mikor az éjjeli mély csöndben — mert az állatok hangversenye rég elcsöndesült — sajátságos neszt véltem hallani. Mint ha valami vagy valaki lassan mászva lopózna a sátor felé, egyre közelebb. Mi lehet? Ember? Vadállat? Talán óriás-kigyó... vagy alligator?...

Nem voltam gyáva gyerek, nagybátyám alig ha vitt volna magával, olyan kutató utra, ismeretlen ős-erdőkbe, ha nem bizik a bátorságomban. De, igaz ami igaz: mikor azt a gyanus neszt egyre közelebből hallottam, bizony meglehetősen nyugtalanság fogott el. Ha csakugyan veszedelmes ellenség közeledik, vajmi könnyen ránk törhet. Hisz' mind össze is hitvány ponyva-sátor az oltalmazó hajlékunk.

Izgatottan figyeltem (Lásd a képet a 213. lapon.) s éppen nem nagy örömömbre mind inkább meggyőződtem, hogy valaki vagy valami okvetlenül ólálkodik a sátor körül. Eleinte arra gondoltam, hogy felkötöm a bácsit; de erről hamar lemondtam.

— Még nevetni találna, ha ez a nesz megint csak valami ártatlan állattól ered. Jobb lesz, ha magam nézek utána.

Főlkaptam a puskámat és kiálltam a sátor elé, ahol még javában lobogott a tűz. Nem állítom egy szóval sem, hogy nem remegett kissé a kezem. Mert készen voltam arra is, hogy amint kiállok a tűz fényébe, rám rohan valami fenevad, vagy belém furódik nyíl, golyó... De bár mi történjen, meg köll tudnom mi van oda künn.

No's hát — nem tudtam meg semmit. Puskámat lövésre emelve léptem ki. A tűz fénye messzire világított, de nem láttam senkit, semmit. Hallani azonban hallottam zörgést, száraz ágak töredezését, de mindinkább távolról. Az a valaki vagy valami sietve távozott, rövid idő múlva már semmi neszt sem hallottam.

Vissza tértem a sátorba, le is feküdtem de eltökéltem, hogy ébren maradok; lesni fogom, nem tér-e vissza az az ólálkodó vendég. Nagybátyám nagyon bizik ugyan,

hogy nem ér baj, alszik is nyugodtan, de már csak nem árt az ovatosság. Be sem hunytam a szememet, hanem az élénken lobogó tűzbe bámultam és figyeltem. Meddig, nem tudom. Hanem hogy a feszült nézésbe és figyelésbe szépen elaludtam, az bizonyos, mert egyszer csak arra riadtam föl, hogy egy kéz erősen befogja a számat. Még mielőtt megszeppenhettem volna, hallottam a bácsi suttogó hangját:

— Maradj csöndesen ... csak sugva szólj!

— Mi történt?

— Még semmi. De figyelj jól ... hallasz valamit?

— Most nem. Hanem az imént, néhány percczel ezelőtt gyanus neszt hallottam. Ki is mentem a puskámmal, de nem láttam semmit.

— No's, megint ólálkodik itt közel valami vagy valaki. Hallod?

Igen, hallottam. Száraz ágak recsegetek sulyos lépés nyomása alatt.

— Talán jaguár vagy puma? kérdém.

— Az nem lehet. Ezek a macska fajta állatok nesztelenül járnak.

— Talán tapir?

— Az nem igen jár ilyenféle helyen. Pszt! Hallod?

Elfojtott lélekzettel hallgatóztam. Igen ... egészen jól hallatszott, amint valaki vagy valami a közeli bokrok közt hatolt keresztül.

— Valaki ólálkodik a sátrunk körül, az bizonyos. Ki kell mennünk és szembe szállnunk vele.

— Hát ha indiánusok és nyilat röpitenek felénk?

— Az nem volna veszedelmes. A sötétben nem célozhatnak. De én majd feljök röpitek néhány golyót s odább állnak,

ha látják, hogy résen vagyunk. Egyéb iránt nem is bizonyos, hogy indiánusok.

Nem bizonyos; de jól láttam, hogy Vilmos bácsi ezt jóformán csak az én megnyugtatómra mondja. Mert azt jól tudtam, hogy az indiánusok alkalmatlanabb vendégek minden fenevadnál. Nincs ugyan mindig ellenséges szándékuk, de bizni soha sem lehet bennök. Ha ellenséges szándékúak, akkor úgy járnánk legrosszabbul, ha ránk döntenék gyöngé kis sátorunkat és a saját ponyvánkba fojtának bele. A bácsinak tehát igaza van. Ki kell állnunk a sátor elé.

Kezünkben lövésre készen tartott puskával léptünk ki. Oda künn majdnem teljes sötétség uralkodott. A tűz, nagy csodálkozásomra, már alig pislogott. Pedig az imént mikor magam jártam körülte, még hatalmasan lobogott.

— Állj résen! szólt nagybátyám. Fölésztem a tüzet, van még száraz galy elég.

Hamar föllobogott a láng, megvilágította a sátor környékét. És amint a tűz fénye rávetődött a bokrokra, hirtelen mozogni kezdtek egyik helyen az ágak és jól hallhattuk, hogy valaki vagy valami odább surran.

— Ott lappang! szól Vilmos bácsi.

Már ekkor lőtt is, de magasba czélozott (Lásd a képet a czimlapon.) úgy, hogy a golyó semmikép sem okozhatott kárt senkiben. Láttam, hogy csak elriasztásul lő. Meg is ijedt valaki s most már nem kétkelhetünk, hogy ember járt közel; mert hangos rémült kiáltást hallottunk, aztán élénk zörgést, suhogást, a bokrok közt. mint ha valaki sietve menekülne; közben nagy zuhanást és nyekkenést... A menekülő bizonyosan megbotlott és elesett. De iziben

talpra ugrott; az ágak recsegése újra halatszott, míg végre elhangzott a távolban és teljes csönd következett.

Én is lövésre készen álltam, de nem lőttem, mert egyelőre nem látszott szükségesnek.

— Nem volna jobb, ha olyan helyre állnánk, ahol nem világít ránk a tűz? kérdelem. Itt nagyon jó célpont vagyunk az indiánusok nyilának.

— Dehogy! A tűz köztünk és az ellenség közt van, tehát nem czélozhatnak ránk, felelt Vilmos bácsi mialatt újra megtöltötte a puskáját.

A tűz most erősen lángolt s jól megvilágította a földet köröskörül. Lágy, homokos föld volt s amint tekintetem ide-oda siklott, megpillantottam valamit.

— Vilmos bácsi... nézze csak... lábnyomok!

Nagybátyám gyorsan oda fordult és vizsgálta.

— Ugy van. Emberek jártak itt... Legalább is ketten voltak.

— Vissza is térhetnek. Talán jó lesz, ha nem fekszünk le többé mind a ketten, hanem fölváltva őrködünk.

— Jól van. Feküdj le, fiam. Majd én kezdem az őr-állást.

— Dehogy, kedves bácsi! Én kezdem... csöppet sem vagyok álmos. Ezt magam is csodálom, mert azóta, hogy először künn jártam, épp csak hogy egy kicsit elszunyadtam.

Vilmos bácsi elő huzta a zseb-óráját és megnézte a tűz fényénél.

— No, olyan nagyon kurta nem volt a szunyókálásod és nem igen csodálom, hogy nem vagy álmos, mondá nevetve. Mít gondolsz, hány az óra?

újra hal-
távolban

de nem
tött szük-

an helyre
a tűz?
vagyunk

az ellen-
nak ránk,
egtöltötte

jól meg-
gy, homo-
a ide-oda

k... láb-

lt és vizi-

k itt...

jó lesz,
a ketten,

Majd én

zdem...
magam is
ör künn
it elszu-

óráját és

m volt a
om, hogy
Mit gon-

— Legföljebb éjfél körül járhat.
— Az ám! Hajnali öt óra.
— Lehetetlen! Rosszul jár az órája.
— Nem hiszem. Fáradtak voltunk, mé-
lyen és nagyot aludtunk. Egyéb iránt hamar

megtudjuk, jól mutat-e az óráim. Ha jól
mutat, akkor rövid idő múlva megvirrad.
— De hiszen még egészen sötét van.
— Az egyenlítő táján nincs hosszas
hajnal-hasadás; hirtelen száll le az est.

IZGATOTTAN FIGYELTEM. (Lásd a 211. lapon.)

hirtelen virrad meg teljesen. De a madarak
megérik a reggel közeledését, bele kezde-
nek a nótájokba, még mielőtt a nap föl-
ragyog.

Alig mondta ezt, már hallatszott az er-
dőből innen is, onnan is egy-egy madár-

fütty, eleinte csak szórványosan, de csak-
hamar egyre több és több. És amint kelet
felé az égbolt gyorsan pirosodni kezdett,
majd meg ragyogó fényével fölbukkant a
nap, valóban elragadó hangversenytől zen-
gett az egész erdő. Százféle madár füttyült,

sipolt, csattogott; egészen megbüvölten halgattam.

— Ó de gyönyörű! kiáltám.

— Az! Nagyon jó helyre jöttünk, itt tömérdek a madár. De addig alig ha láthatunk dologhoz, míg meg nem győződünk, milyen fajta indiánusok vannak közel: barátságosak-e vagy ellenségesek.

A nap világánál újra vizsgálgattuk a lábnyomokat, melyek a folyó felől irányultak sátrunk felé.

— Indiánusok lába nyoma, szólt Vilmos bácsi.

— Miből tudja, kedves bácsi? En csak azt látom, hogy akik itt jártak, meztlábosak voltak, mert látszik a homokban az egyes ujjak nyoma.

— Ugy van. És nézd meg jól . . . mit látsz minden nyomon? Azt, hogy a láb nagy-ujja messze eláll a többi négy ujjtól. Tudod, mit jelent ez?

— Mit?

— Azt, hogy ezek az emberek nincsenek szokva czipő vagy csizma viseléséhez. Aki sokat jár meztláb, annak a nagy-ujja eláll a többitől, míg czipőben az ujjak össze nyomódnak, aztán úgy is maradnak.

— Igaz! Erre nem gondoltam. Akkor hát bizonyos, hogy indiánusok jártak itt.

— És alkalmasint nem távoztak messzire. Egyelőre jobb lesz, ha kitérünk az utjokból.

— Hogyan tehesük azt?

— Vissza térünk a csónakba és kivezünk a tengerre, aztán a part mentén evezgetünk, amíg más alkalmas pontot találunk, ahol kiköthetünk.

— Így hát mindjárt lebontom a sátrort, berakom a holmit a ládába és . . .

— Vigyázz! Tartsd készen a puskádat! szólt közbe a bácsi hirtelen.

Ő maga ekkor már lövésre emelte a puskáját. Követtem a példáját és természetesen jól kimeresztettem a szememet arra felé, amerre nagybátyám czélozott. A sűrű bokrok mögött, mint ha emberi alak mozgott volna. Izgatottan lestem, mikor bukkan elő. Ha ellenséges szándékot mutat, halál fia.

De csak nem bukkant elő. E helyett egyszerre csak hangos kiáltás hallatszott:

— Hahó! Ne lőjjenek! Ne lőjjenek!

(Folytatása következik.)

Rejtett szavak.

Két betűből állok, kis szerszám vagyok,

De pusztító vész is, ha megdagadok.

Ha egy-egy betűvel elől megfejelsz,

Más jelentésű uj meg uj szókra lelsz.

Még pedig, vigyázz jól! B-vel kötő-szó.

Cz-vel hatalmas és dus uralkodó;

J-vel olyan ige, mely mozgást jelez,

K-vel baj s kívánom: ritkán érjen ez;

M-mel csak egy kis ige-határozó;

P-vel egynél mindig többnek látható;

S-sel boszantó, ha utadon leled;

Sz-szel mint növénynek részét ismered;

T-vel mindenféle holmit befogad;

V-vel ellenségtől védi honodat.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Leány-történetek“

Elbeszélések, az ifjuság számára írta Halden Erzsébet; négy szín-nyomatu képpel, díszes kötésben.

A FAZEKAS ÉS A MÁZOLÓ.

— Hindu mese. —

ELT egyszer valamikor híres Haiderabad városában egy jámbor, szorgalmas mázoló, aki egész esztendőn át kora reggeltől késő estig dolgozott. Volt is lát-szata, szépen boldogult, jólétben és elégedetten élt a családjával együtt.

Szörnyen irigykedett rá e miatt a szomszédja, a fazekas mester, akinek nagyon rosszul folyt a dolga, mert lusta naplopó volt. Azt szerette volna, ha szájába röpül a sült galamb. Mikor már nem birt gonosz irigy indulatával, eltökélte, hogy csuffá és tönkre teszi a mázoló, akinek mindig van mit a tejbe aprítania.

Egy szép napon tehát elment a fejedelemhez és így szólt:

— Felséges uram, mindnyájan tudjuk a te nagy ohajtásodat, hogy fehér elefántot legyen, mert a fehér elefánt szent állat, gazdáját százszorosan tiszteli a nép. De semmi módon sem tudsz fehér elefánthoz jutni, mivel hogy az nagy ritkaság. No's, az én szomszédom, a mázoló, azt beszéli, hogy ő úgy be tudná akármelyik szürke elefántot festeni fehérre, hogy soha sem kopna le a színe. Hát így hozzá juthatnál fehér elefánthoz. Végre is mindegy, akár hogy lett fehér, csak fehér legyen.

— Igazad van! Hivjátok elő azt a mázoló!

Elő hívták a mázoló s a fejedelem kiadta neki a parancsot. A jámbor mázoló szabódott, de a fejedelem ráírvált, hogy megköll lennie, ha dicsekedett vele; mondta a fazekas mester.

Már ekkor a mázoló mindjárt tudta, hányat ütött az óra.

— Ha parancsolod, ó uram, hát megteszem. Csak az a bajom, hogy nincs akkora edényem, amilyen köll hozzá. Mert amit tartósra akarunk bemázolni, azt be köll áztatnunk a festékes lébe. Az erre való edénynek pedig agyagból köll lenni, különben elromlik a festék. No, de tudok én jó fazekas mestert, az én szomszédomat. Az csinál olyan nagy agyag kádat, hogy megfűrésztetem benne az elefántot. Csak parancsolj rá, hogy készítse el.

Meg is parancsolta a fejedelem. Nagyon ijedt az irigy fazekas, de nem mert ellenmondani; tudta, hogy leütnék a fejét. Dohogva, mérgeződve látott dologhoz és nagy bajjal, költséggel, fáradsággal elkészítette az óriási agyag kádat. A mázoló tele töltötte festékekkel, aztán bele hajtották az elefántot. De az óriási állat alig hogy bele lépett, nagyot roppant az agyag-kád és száz darabra hullt szét.

— Csinálj mást, jobbat! parancsolta a fejedelem.

Mit volt tenni, csinált másikat. De ezzel is csak éppen úgy járt.

— Csinálj mást, jobbat! parancsolta a fejedelem.

Tépte a haját, szakálát mérgesen a fazekas. A harmadik kísérlettel is csak úgy járt, de a negyedikkel, ötödikkel is. Végre teljesen tönkre ment és mint koldus bujdosott világgá, folyton sohajtozva:

— Hej, minek is kívántam a szomszédom vesztét! Tul járt az eszemen s magam pusztultam el!

BURUBU MESTER.

— Szörnyüségés de mégis vig mese. —

(A nagyon aprók számára.)

TAMÁSKA némelykor szófogadó, némelykor meg bizony engedetlen fiucska volt. Sőt, ha rosszalkodott: akkor bizony már nagyon rosszalkodott.

Édes anyja sokszor intette:

— Tamáska, Tamáska! Azt mondom én teneked, jól viselkedjél, ki ne járj az utcára magadban, különben elkap a Burubu mester!

Mert Tamáska, midőn nem jól viselkedett, magában szeretett kijárni az utcára.

Egy napon, alig hogy befordult az utca sarkán, elkapta a Burubu mester. Fejjel lefelé, lábbal fölfelé: így dugta bele a zsákjába és vitte haza.

Mikor haza ért Burubu mester, Tamáskát kihuzta a zsákból, talpra állította és megtapogatta a tagjait.

— Szívóska vagy egy kicsit, halod-e? szolt a Burubu mester. De nincs vacsorára egyebem, hát téged eszlek meg. (Lásd a képet a 217. lapon.) A fazékban majd csak megpuhulsz. De nini!... Ejnye no!... Elfelejtettem főzeléket hozni. Már pedig főzelék nélkül nem fogsz te izleni nekem. Hé, fiam Sára! Gyere csak elő! kiáltotta ki a feleségének.

Az asszony bejött a konyháról.

— Mit kívánsz, kedves uram? kérdezé.

— Ezt a gyereket hoztam haza vacsorára, felelé Burubu mester, de elfelejtetem a hozzá való főzeléket. Kérlek, vigyázz, míg én oda járok főzeléket venni.

... NINCS VACSORÁRA EGYEBEM. (Lásd a 216. lapon.)

— Jól van, jól, édes uram, mondá az asszony, s ezzel Burubu mester távozott.

Ekkor Tamáska így szólott az asszonyhoz:

— Burubu bácsi mindig csak gyerek-hust szokott vacsorázni?

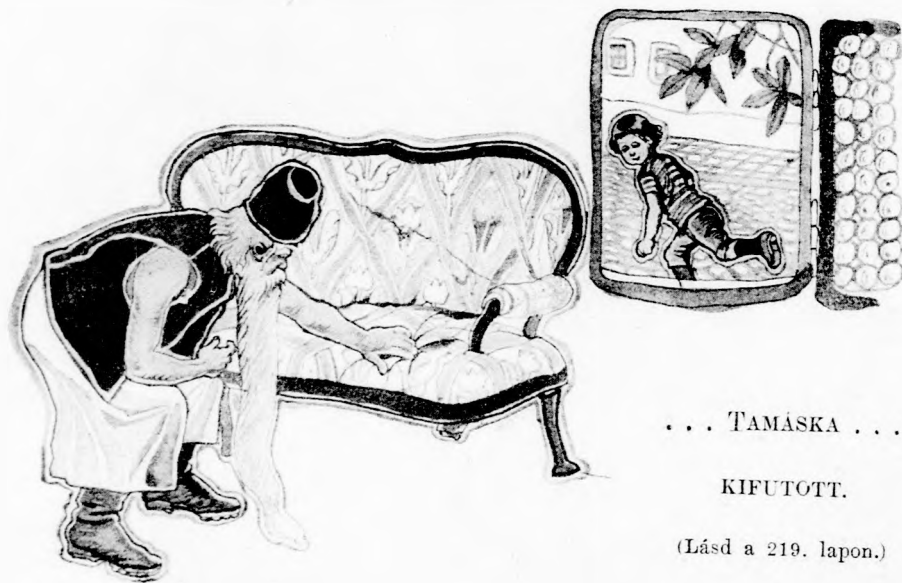
— Többnyire, felelé az asszony, mikor valamely fiucska rosszkodik s épp a keze ügyébe kerül.

— S nincs is egyébök mint gyerek-pecsenyéjük nénike? Hát a pörözös turós-csuszát nem szeretik?

— Hej, dehogy nem, dehogy nem! sohajtá a Burubu mester felesége. A pörözös turós-csuszát halálba szeretem! De hát szégyenek vagyunk, ilyenre nekünk nem telik.

Mondá Tamáska:

— Hát az én édes anyám épp ma főz pörözös turós-csuszát. Biztos vagyok felőle, hogy egy kicsit magának is juttat,

... TAMÁSKA ...

KIFUTOTT.

(Lásd a 219. lapon.)

ha megkérem. Tán haza szaladnék érte s hoznék?

— Igazán derék fiucska vagy, szólt az asszony. De oda ne maradj s vacsorára itt teremj!

Tamáska kerekét oldott s örült, hogy ilyen könnyű szerrel szabadult meg. Egy darabig olyan jó is volt ezután, amilyen jónak csak kívánhatta az édes anyja, mert

ezen túl már nem járt ki magában az utcára.

Jaj, de mikor olyan keserves mindig jó kis fiúnak lenni!

Ez így történt, hogy egy nap megint csak magában ment ki az utca-sarokra. A véletlen úgy fűzte, hogy ismét arra jött Burubu mester, megfogta Tamáskát, bele dugta a zsákba és vitte haza.

nem! sohajtá
A pörczös
! De hát sze-
nk nem telik.

ám épp ma
iztos vagyok
ak is juttat,

...

on.)

magában az

mindig jó

megint csak
a. A vélet-
t Burubu
le dugta a

Hogy haza-értek, Burubu mester kirázta a zsákját, s hogy rá nézett Tamáskára, így kiáltott fel:

— Ej ni! Hiszen te vagy az az urfi, aki engem s a feleségemet a minap olyan csuful rászedtél s megfosztottál a vacsoránktól! No, ez nem esik meg rajtunk másodsor. Ma ugyancsak rajtad lesz a szemem! Lotty a kanapé alá! Majd én rá ülök s várom, amíg felforr a víz a bográcsban.

Hát ugy köllött szegény Tamáskának a kanapé alá bújni. Burubu mester rá is ült és várta míg felforr a víz. Várt, várt soká, de a víz csak nem akart felforrni. Ekkor Burubu mester kifogyott a békeséges türésből s így szólt a kanapé alatt kuczorgó Tamáskának:

— Hallod-é gyerek? Meguntam a várást. Nyujtsd ki az egyik lábadszárát, különben tán megint megszököl!

Tamáska kidugott egy lábat, Burubu mester pedig fogta a bárdot, levágta és bele dobta a bográcsba.

Egyszerre csak így kiáltott Burubu mester:

— Hé, asszony! Sára!

De nem felelt senki. Bement a másik szobába, nézni: hol marad a felesége?

Ekkor Tamáska gyorsan kimászott a kanapé alól s kifutott az ajtón. (Lásd a képet a 218. lapon.) Mert a maga lába helyett egy kanapé-lábat nyujtott oda Burubu mesternek.

Igy került haza szerencsésen Tamáska s valameddig kis fiucska volt, sohasem is ment ki többé egymagában az utcára.

A MAJOM ÉS A CZÁPA.

— Állat-mese. —

SZOMSZÉDOK és jó barátok voltak a majom és a czápa, ámbár az egyik künn lakott a száraz-földön, a másik benn a tenger vizében. Nagy fa állt a parton s ennek a vizre hajló ágain ugrándozott a majom, míg a czápa oda járt a fa árnyékába hűsölni. Naponként találkoztak és barátságosan elbeszélgettek, persze csak messziről.

Egy napon így szólt a czápa:

— Kár hogy nem tudsz uszni, kedves majom barátom. Kellemes kirándulásokat rendeznénk a tengeren.

— Az ám! Magam is sajnálom, hogy a nagy tengernek mindig csak a szélét láthatom.

— No, könnyen segíthetünk rajta. Ugorj le a hátamra, majd én körül hordozlak, semmi fáradságodba sem kerül.

— Ejnye de jó lesz! szólt a könnyelmű majom.

Iziben le is ugrott a czápa hátára, ez pedig gyorsan eluszott vele, aztán egyszerre csak így szólt:

— Kedves majom barátom, én ma még semmit sem ettem, nem akadtam semmi prédára, nagyon éhes vagyok. Mivel jó barátom vagy, hát bizonyosan nem lesz semmi kifogásod, ha megeszlek.

Látta a majom, milyen kelepczébe került. De gyorsan felelé:

— Dehogy van kifogásom. Egyszer végre is meg kell halni, hát még örvendek, hogy a halálommal hasznára lehetek jó barátomnak. Csak azt sajnálom, hogy olyan kicsiny és sovány vagyok, meg sem kottyanak a gyomrodban. Ha közelebb volnánk a fához, lehívnám a bátyámat is. Kettőnkül már inkább jól lagnál.

— Ej, ez jó gondolat, szólt a falánk czápa. Mindjárt vissza térünk a fa alá, hogy lehivhasd a bátyádat.

Hogy a fa alá értek, a majom persze gyors szökkenéssel fönn termett az ágak

közt és gunyosan nevetett a rászedett
czápa szeme közé.

— Jó étvágyat, kedves czápa barátom!
De majom-pecsenyében nem kopik ám a
fogad, hahaha!

— Jaj a gézenguz! dühöngött a czápa.
Hogy rászedett!

— Rá bizony, barátocskám. Mert a fur-
fangos gonoszt a saját fegyverével verik meg.

JÁR A BABA.

*Jár bizony a baba, jár —
Pedig lábán alig áll.
Hogy lehet az kis bohó?
Már ez csudálni való!*

*Csuda ebben nincs egy morzsa:
Ilus nénye tartja, fogja.
S így bár kissé botorkál.
Kövérlábán csak megáll.*

FECSKE HÁTÁN.

— A »Kis Lap« színes mű-melléklete. —

RÖVIDÜLT a nap, hosszabodott az éj-
szaka. De ha csak ennyi volt volna!
Hanem hűvösödött is az est, néha csipős
szellő fujdogált.

A tapasztalt öreg fecskék össze sugtak
és gyűlésre hívták össze a mezőre társai-
kat. És szólt egy vén vezér-fecske:

— Kedves atyámiai, ideje, hogy utra
keljünk. Még élhetnénk ugyan itt is egy
kis ideig, de baj volna, ha dér, fagy, hó
érne utól. Messze tájra kell költöznünk:
a forró ég öv alá. Nagy ut van előttünk,
jobb idején elindulunk.

— Helyes! Induljunk! Akár mindjárt,
hisz ugy sincs bagáziánk.

Hervadozó virágokon hintálózva hallot-
ták ezt kis tündérek, szárnyatlan fajta-
ból valók.

— Ejnye, szólalt meg egyikök, mért siet-
tek, kedves fecskék? Maradjatok még itt
velünk, ugy szeretjük hallgatni a vidám
csicsérgésteget!

— Nem lehet, nem maradhatunk, felelt
a vén vezér-fecske. Ti is jobban tennétek,
ha másfelé vándorolnátok. Ha rátok üt Tél
apó, majd czinkét fog az a kis pize orrotok.

— Bohó fecske! Nem fog rajtunk sem
a meleg, sem a hideg.

Amde egyik kis tündérke, a vakmerő
Szöszike, így szólt:

— Biz' én szeretnék ellátogatni abba a
forró országba. Körül néznék ottani atyánk-
fiainál, ugy is rég hallottunk hirt róluk.

— Ül a hátamra, elviszlek, szólt a
fecske nagy készséggel.

— Ha te mégy, én is megyek, mondta
bátran Pöszike. Rég kíváncsi vagyok ugy
is, milyen virág-ágyacskájok van ottani tár-
sainknak. Majd sok ujságot hozunk.

Ó is felült egy fecskére.

— Csak aztán vigyázzatok! intették sze-
retettel az otthon maradó kis tündérek.
Mikor tenger fölött szálltok, le ne pottyán-
jatok ám!

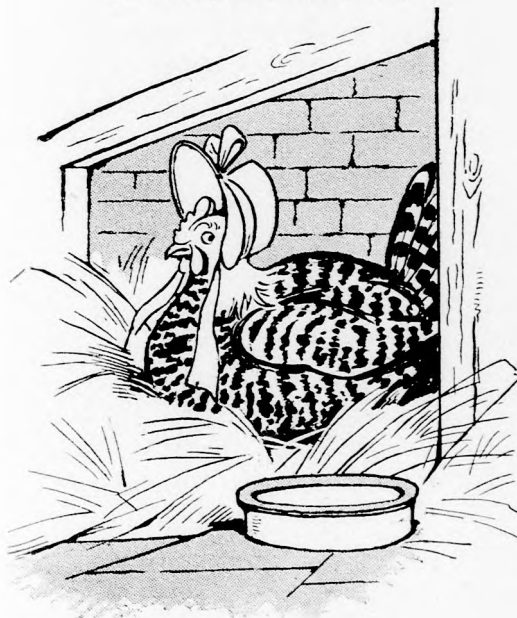
— No, az sem volna nagy baj, szólt nevetve Szöszi. Van a vízben halaeska, fölülök a hátára és kivisz szépen a partra.

— Én talán még meg is teszem, hetykélkedett Pöszi. Annál kellemesebb az utazás, ha változatos.

Elköszöntek, felröppentek és mihamar el is tűntek. Mostanig már bizonyosan el is jutottak céljokhoz s ott sétálnak messze délen virágillatos vidéken.

Majd tavaszkor a jó fecskék ismét vissza hozzák őket s tudom, lesz mesélni valójuk! Ha csak szerit ejtethem, lesből én is meghallgatom és megsugom nektek is.

PARÁDÉS KOTLÓ.

*Kotlódiné ő nagysága
Tojás-dombon üldögél.
Azt várja, hogy uzsonnára
Mind a csibéje kikél.*

*Tollas bunda melegével
Tojások fölébe ül,
Az életre költögetvén
Cket csüggedetlenül.*

*Lesi, várja, míg föltárja
Börtönét a kis csibe,
Hogy vinné már valamennyit
Aszonykája elibe.*

*Erre a nagy parádéra
Új kalapját tette fel;
Igy sétálna az udvaron
Pihés kis csibéivel.*

*Végre... pittty, pittty... itt az első!
A második követi...
Ez még a börtöne falát
Ni, a hátán czipeli!*

*Vannak hárman, és sorjában
Jön negyedik, tizedik...
Az anyjokat sipogatva
Körül körül tipegik.*

*Kot kot! Itt a köles-kása,
Fiaim csak egyetek —
Hogy amikor bemutatlak,
Jó erőben legyetek!*

AZ EDÉNYEK FORRADALMA.

— Példázat. —

ÖLGYEK, urak, gyorsan, talpra! Itt az idő, most vagy soha! Fölvirradt a szabadság napja!

Nagy mozgás támadt a konyhán. Minden oldalról kíváncsian és izgatottan kérdezték:

— Mi az? Ki szólt? Mi történt?

— Én szóltam, kiáltá a tűzhely mellől még harsányabban a heves tűzfogó. Nagy ujságot mondok, örömhirt mindnyájunknak.

— Halljuk! Halljuk!

— Látták, ugy-e, hogy kegyetlen zsarnokunk, a szakácsné, az imént eltávozott. No's, biztosan tudom, hogy nem is tér egyhamar vissza, mert az egész ház népe elutazott. Szabadok vagyunk, tehetünk, amit akarunk.

— Ideje is! szólt a seprő a sarokból. Eleget panaszkodtunk, sohajtoztunk titokban, suttogva. Folyton-folyvást ugyan-egy munkát köllött végeznünk, akár szerettük, akár nem.

— Szörnyűség volt! bizonyítá a nagy üst. No de most élünk is az arany szabadsággal. Kiki olyan foglalkozást választ magának, amilyen legjobban tetszik neki. Én nem forralom többé a vizet, sokkal kellemesebb lesz, ha a virágokat locsolgatom ott az ablakon.

— Nagyon okosan, szólt a locsoló bádogganna. Én meg éppen ebbe untam nagyon bele. Majd én hát oda ülök a te helyedre.

— Én nem piszkálok tovább a tüzet, jegyzé meg a tűzfogó. Sokkal mulatságosabb a szoba közepén ugrálni, ahogy seprő barátunk szokta.

— Én bizony nem találtam mulatságosnak, le is mondok erről a foglalkozásról. Rég szeretnék közelebből megismerkedni a szép szikrázó parázsossal, hát majd én fogom kapargatni igazgatni, mondá a seprő.

— Én pedig egyebet nem fogok tenni, csak sétálgatok, mondá a konyha-szék. Borzasztó volt a sorsom eddig! Van lábam, még pedig négy is, de mindig egy-helyt köllött vesztegelnem és tünnöm, hogy rajtam üljenek. Most majd én ülök másra, ha elfáradtam.

— De még én is torkig vagyok azzal, amire eddig rá kényszerítettek! dohogott a a vizes-dézsza. Hideg vizet és örökké csak hideg vizet tartogassak magamban! Már csupa nátha vagyok, minden bordám föl-dagadt. Most majd rajta leszek, hogy végre már én is hozzá jussak egy kis meleghez.

Ilyen módon a hány edény, szerszám és más mindenféle eszköz meg butor a kony-

hán volt, mind kinyilvánította nagy elégedetlenségét eddigi dolgával. Örült is valamennyi, hogy most végre egyebet tehet, ami éppen eszébe jut.

Hozzá is láttak iziben, széles jó kedvvel. Az üst leszállt a helyéről és fölkapaszkodott az ablakba a virágokhoz. Nagyon csodálkozott, hogy ezek rémülten sikoltozva húzódoznak tőle.

— Mit ijedeztek? kérde az üst. Örüljete, hogy van, aki szeret benneteket. Mert a locsoló kanna rátok unt, nem látogat meg többé.

De csak nem örültek a virágok, sőt eleinte, amint az üst rájuk zuditotta a vizét, még inkább sivalkodtak. Aztán elhallgattak ugyan, de le is konyult a fejük. Egy méhecske pedig mérgesen zümmögte:

— Jaj te gonosz, mit míveltél? Forró vízzel öntötted le őket! Megölted a szép virágokat!

Ezalatt a dézsza kiöntötte magából a vizet és oda gurult a tűzhely elé, ahol a tűzfogó szerepére vállalkozott seprő vigan készült hozzá új foglalkozásához.

— Egy kis meleget akarsz dézsza barátom? Azonnal szolgálok. Állj ide, majd kaparok beléd egy csomó parazsat.

Meg is tette, de iziben el is kezdtek ordítani mind a ketten.

— Jaj, segítség! Hisz ez a tűz perzsel! Mindjárt végem lesz! jajgatott a seprő.

— Jaj, sü, éget! bömbölt a dézsza. Jaj, mindjárt lyukat éget a fenekembe!

Ekkor már a locsoló bádogganna is visított és jajgatott. Mert oda ült a vizforraló üst helyére. Egy-két perczig elégületen nézett is szét, de aztán ugyancsak holtra ijedt.

— Jaj mi ez? Szét olvadok . . . szét repedek . . . ki nem bírom ezt a gyilkos tüzet!

Igy járt mind a többi is és nem telt bele sok idő, már csak sirás-rivás, jajveszkelés hangzott minden felől.

— Jaj, végünk van! Jaj, mi lesz belőlünk? Hová legyünk, mit csináljunk?

Ekkor berregni kezdett a falon az öreg óra és hangosan ütve szólt:

— Megmondom én, ti oktalanok! Térjen kiki azonnal vissza a maga rendeltetéséhez. Teljesítse azt, amire képessége van és ne tekintse unott tehernek a maga köteles munkáját. És ne higye senki, hogy végezhet egyebet is, mint ami a hivatása.

Megfogadták mindnyájan a jó tanácsot, vissza tértek a helyökre és dolgukra, nem zugolódtak többé s nem is rendeztek több forradalmat.

MÁTYÁS KÉT APRÓDJA.

— Történelmi adoma. —

ADICSŐ Mátyás király, a hadverő Hunyadi János fia, maga is sokszor hadakozott, mindig győzelmesen. Voltak híres vezérei, Kinizsi Pál, Magyar Balázs, de az igazi fővezér mégis csak maga Mátyás volt. Maga állt mindig vitéz serege élére, intézte a csatát, ostromot és ha valahol baj történt, az ő lángelméje fordította jóra.

Messze Sziléziában harczolt egyszer Mátyás, a szövetségelt Ulászló cseh és Kázmér lengyel királyok ellen. Egy napon, amint sátorába tért, látta és hallotta, hogy két kedvelt apródja heves vitába keveredett, már-már majd hogy birokra nem keltek egymással. Eszre sem vették, hogy a király oda toppant.

— Mi ez? Min pöröltök? kérdé.

Megszéppent a két ifju, ötölt-hatolt, de Mátyás parancsára az egyik így szólt:

— Felsőges uram... nem tűrhettem el... azt merre mondani, hogy ő hűségesebb hiva felségednek, mint én.

Mátyás elmosolyodott és jóságosan felelt:

— Nemes vetekedés, de hibás a módja. Ne szóval iparkodjatok egymást meggyőzni, hanem tettel, amidőn alkalom kerül annak a bebizonyítására, ki szeret jobban engemet.

A két apród persze belátta, hogy csak ez az igazi módja. Hanem az a nagy hiba volt benne, hogy ilyen alkalom az ő számukra nem igen kerülhetett, mert ők csak holmi apró szolgálatokat végeztek a nagy király körül.

Néhány nap mult, a két apród ismét a legjobb barátságban élt, Mátyás pedig az ő nagy dolgai közt bizonyosan elfelejtette ezt a jelentéktelen esetet.

Egy napon keményen folyt a csata, Mátyás király kora hajnaltól késő estig lóháton vágatott hada iközt ide-oda, intézte a harczot, sikerült is estére az ellenséget megfutamítani. Csak azután tért vissza sátorába, fáradtan, porosan. Alig evett egy-két harapást, aztán lepihent, de előbb megparancsolta két apródjának:

— Legyen rá gondotok, hogy csönd legyen. Fáradt vagyok, senki se merjen zavarni!

Örködött is a két apród hűségesen. Egy jó óra multával azonban sebesen vágatva jött egy harczos és azt kívánta, eresszék a király elé, jelenteni akarja, hogy az ellenség egyik csapata vissza fordult; meglehet, hogy éjjel meg akarja lepni a tábor.

— Menj a hireddel Kinizsi uramhoz, majd végez ő az ellenséggel, szólt az egyik apród. Felsőges királyunk azt mondta, hogy senki se merje zavarni.

A harczos el is vágatott. De a másik apród rövid tünődés után így szólt:

— Még is csak tudtára köllene adni felséges urunknak ezt a hirt. Hát ha baj lesz a dologból?

— No persze! Majd elvégzi Kinizsi uram. Nem hallotad ő felsége parancsát, hogy senki se merje háborgatni? Ugyan kikapnánk, ha megszegnök parancsát.

A másik apród azonban nem hallgatott a figyelmeztetésre, belépett a sátorba és

felköltötte az alvó királyt, aki boszusan rivalt rá, hogy mert ilyet cselekedni? Az apród gyorsan elmondta az okát és hozzátette:

— Ha hibáztam, büntess meg, ó királyom! Elviselem szívesen, de azt el nem viselhettem volna, ha veszteség éri jó uramat, mert nem tudta, hogy baj fenyegeti... Társam ugyan nem akarta engedni... de nem hallgattam rá.

Mátyás megsimogatta az apród fejét, aztán behívta a másikat is és így szólt:

— Azt a harczost én rendeltem ide a hirrel, hogy eldöntsem multkori vitákat. Te győztél, aki felköltöttél, mert szebb voltál elviselni haragomat, hogy sem baj érjen engemet. Társad csak magát féltette.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LVII. köt. 12-dik számában közölt pótló rejtvény megfejtése:

Ima, sok, kalap, okos, lék, alap, kés, ökör,
nyár, vén, elég, köröm.

= Iskola-könyvek.

Helyesen fejtették meg: Kossaczky Gyula, Kiss Margitka, Freund Imre, Sier Frigyes, Fleischmann Janka, Mäder testvérek, Erdős Mátyás, Pyber Margit és Laczika, Latinovits Tibor, Láng Miklós, Pirnitzer Károly, Fischer Endre, Goldstücker Teresi, Singer Vilma, Ottó és Aladár, Temesváry István, Wurm Betty, Ybl Márta, Kummerer Paula, Schack Annuska, Fleischmann testvérek, Sélley Lili, Láner Nellike, Reich Frigyes, Ponori Sárika, Dóra Jenő, Izsák Erzi és Zsiga, Herczeg Ilona, Lengyel Margit és Kálmán, Singer Mariska, Preisach Frida, Czákó Miklós, Mérey Ágosta és Dalma, Boros Emmike, Dragomir Sándor és Silvius, Jákó Margit, Vajda Anna, Gázsó Irma és Annuska, Furman Lili, Molnár Ferencz, Steinschneider Andor és Ernő, Franke Miczi, Pótis Irén, Elek Lilly és Mariska, Fischer Pál, Husz Miczike, Kazy Livia, Veress Gizella, Weiss Aurél, Dukesz Anna, Sziklay Vera, Kazy Péter, Masjon Márta és Vili, Graef Paula és Márta, Pollák testvérek, Némethy Irma, Török Gabriella, Morzsányi Elluska, Szitányi Matildka, Lukács Irmus, Schmidt Arthur, Gyika Marianne és Alice.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett Pótis Irén, Nyíregyházán.

kinek a jutalom-könyvet (»Tündérmesék«, világhírű szép tündérmesék, a magyar gyermekvilág számára átdolgozva, számos képpel, díszes angol vászon-kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« LVII. köt. 11-dik számában közölt rejtvény megfejtését ímég beküldték: Nagy Irén és Béla, Husz Miczike,

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Basa Károly és Ali. Ha teljesen egyformán járó két óra sincs a világon: két ember, még ha édes testvére is egymásnak, sem lehet egyforma az ő izlésében, gondolataiban s érzelmeiben. Csak egy legyen meg köztetek: a szeretet. A többi aztán megy magától. Ha két irányban indultok is meg, de a szeretetben találkoztok: célt fogtok érni most és végig éltetek minden utain. — **Preisach Frida.** A szándékról le nem mondtam teljesen. De mert a részvétel nem nyilatkozott oly mennyiségben, mint amekkorára számítottam, egyelőre le tettem róla. Meglehet, hogy Karácsony felé ismét rölelesztem. — **Ifj. Kray István.** Rejtvényed ügyes, de tárgya nem a *Kis Lap*ba való. — **Molnár Ferencz.** A feladványod beválik még verselés tekintetében is. Persze hogy közlöm. — **Szitányi Matildka.** Jóllehet az a női név nem igen járatos, de mert rejtvényed szabatosan van megszerkesztve, közlöm. — *Több levélről a jövő számban.*

ROVÁS.

R. (?) P. levelkéje annyira ronda, hogy annak figyelembe vételéről szó sem lehet.

LEVELEZÉS.

A hozzá küldött lev. lapokat szívesen viszonzozza hasonlókkal *Kerpely Ilma* (Pozsony, Haifner-ut.)

JÓ SZÍV.

Az éhező és fázó iskolás gyermekek javára: *Kummerer Paula* 50 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!

F. b.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.